

۲۲ تشرین ثانی ۱۹۱۷

سای : ۲۰

برنجی سنه

کتابخانه
مجموعه
عربی

علم ، صنعت و اخلاق دار هفته لی مجموعہ

اوتلر ایله تیش ایله دکلری زمانده، قادینکه ده ارک کده معنی، حامیسی، کندی مساعی وقوه بازوسی اولور. هر ایکیسی ده بیه چکی کندی تدارک ایله یور، احتیاجاتی کندی تسویه ایدی یور. معیشت عینی اولنجه، قوت و بدنیجه دخی یکدیگرینه مساوی بولونیور. انسانلرک ایلمک زمانلرده کی حالی اکلامق ایچون، بوگون حالا موجود اولان وحشیلردن وحشتلک کیری درجیلرند بولونلرینک احوالی تحقیق ایدیورلرکه، بوللرده قادین وارک وجودجه وقونجه عینی درجه ده بولونیور. عکساندر اسکرک کدوب کوردیکی تاسمانی وحشیلرند دخی بویه در.

مبايدہ انسانلک ايلک احتياج حس ايتدکري شي، غدا سي
تدارک و آدن سوکرا کنديسي جنوارلک، يريجي حيوانلک
شرندن محافظه کيقتيدر. انسان توپلي حيوانلک لباس طبعي سي
کورنجه، عي مانغي، جنوارک ککين ديشلري، پارچالايي
طراقلري کورمکله دمسلاحه اولان احتياجی آکلادي، يردن آلدني،
آغاجدن قوبارديني اودونلر ايله کنديني اوحيوانلره قارشى مدافه
ايدم يوردى. ايله، صوباسله آولايه ييلديکي حيوانلک اتى
بيور، پوستى وجودينه اورتويوردى. ذکاي بشر تفکرله
يشلهدکجه، بواحتياجله قارشى اختراعات باش کوستردى. انسان
ايلک سلاحي طاشدن يادى. ارقق آومشله سي ميدانه چيقدى.
ايلک جمعيلر تشکل ايدوب انسانلر جمعيله باشاغه باشلادقلرنده،
برجعت، کنديسيله دوکوشمک کلان جمعيت قارشو قويوردى.
جمعيلر ده برتقىم خدمات وقوعه کلدى. آو خدمتلى ارککلر
درعهده ايتدى. آو ايچون سلاحي آلان ارککلر ايم مدافه
ومحاربه خدمتده اوزلرينه اديلر. مسکن خدمتلى،
چو چوقلرک بلسنمى کي امور قاديتلره براقليدى. قادني بو
جهت راضى ايله مکک حس مادرستک تاثيرى البت چوقدر.
سلاحي الّه آلان ارکک سوکرا حاکم اولدى.

مناسبات جنسیه «پرومیسکوئیه» خالنده ایدی . یعنی قارده
قاریشقر بر خالده بولونلدیغی زمانلار چو جوغلك پدري بللی اولیوب
والده بللی اولدیغندن قالمایا ائتسابی طیبی والده نامنه اولیور،
چو جوغلرک داییشی بدرقمانده بولونیور، برارککه حمشیر منسك
چو جوغنی وارث اولیوردی. میراث بویوک ارکك اولاده قالمایوب
بویوک قیز اولاده انتقال ایلردی. بوکا «فامیل ماترئل» دوری
دینلایر . والهلر نامنه منسوب عالملر اوزربنه مؤسس اصول
ونظلمات قوانین حکمنی آلدیغندن، ایلک قوانین مدنیه نك والهلر
نامنه منسوب عالملر اوزربنه وضع اولوندیغی متعین و متخصیص
میدانه قویلمشدر . مناسبات جنسیه بر عثرت صفلری ییتن
حصر اولونوب دیگر عثرت افرادیله قومی فحش عدالوق ییتن
دوریده ظهور ایشمدرکه، بوکا «نه نریم» دینلمشدر. ماله

ایسه بیسپو مہیب اولان کوزلکدن ذوق آلدیلر و بوسیلده سلاطین
سلجوقینک توتیہ ده پاك سہمش اولدنری سوسلی و چیچکلی شکاره
اوددر رغبت آتدیلر. نتهکم بروسه جامعلری ، آبدات سلجوقیہدن
هان هیچ برشی اقتباس ایتمشاردر . استانبول جامعلرہ
کلبہ بونلر آياصوفیہک محتم انشایدلر .
بناء علیہ کجیاد ایلہ کیخسرو لک صناعده کرچکدن وارنلری ،
(آل قرمان) و (آدین اوغللری) حکومتلرین بکلر بدر . نتهکم قرمان
اوغللری طرفندن (قرمان) و (توتیہ) ده انشا ایلش اولان
جوامع (ایلاتاغ) و آدین اوغل عیسی پک جامی، اشکال
وتزیینات سلجوقیہک ارنهچی عصر میلادی اوائلہ قدر قایاب اولش
اولدیغنه حالا شہادت ولات ایتکده درلر .

وہی

آجیق ستونلر

قادرین نہ در ؟

« قادين ندر » سوزى اوقدر مباحنى موجب اولشدركه
بخصوصده جلدلرطولوش، كىتخانهلر طولديرلمدركه. بويوله
يازيلان سوزلرده يكدركينه مخالفت ومايبت يك چوقدر .
كىكى قادينلى اوج بالايله چقاردرق بشرينك فوقده برخلوق
ايمش ككى كوسترمة قالفشور ؛ كىمىده خصائل بشرينك بر
چوغندن محروم كوسترمة چاليشور ؛ عصرلرنبىرو دوام ايدن
بومباحشات حالايتمش، توكشمش دكلدر . اولجه قادينلر قنفا
طاسلرينك ارككل كندن دهاا كوچوك اولماسى وينيك دهاا آز
مقدارده بولماسى، قادين عقلنك ارككندن دهاا آز اولسنده دليل
كوسترليك ايسته نيلمش ايدى . لكىن صور كراء شمر ، بىنى يك چوق
اولانلردن احقرلر بولوندىنى كى بىنى چوق اوليانلردن يك كى
وعاقلر بولوندىنى ميدانه قوميله ، اونظرينك موداسى كچدى .
شيدى ، ارككللر جهمندن كوچوك اولان قادينلر جهمنه كوره
يىنك متناسب اولدىنى تصديق اولوندىنى كي ، آرتق عقلق قوتى
تقدير ايچون يالكرز دماغك جهمنه وطوبدن آلتش جسامته
مراجعت كفايت ايجمه چكى علم وفن اعلان ايلدى . عقلى ملكرلر
سويه سنى تعيين ايدن شى، يالكرز نسج عصينك كىنى اوله يوب
كىفتى وهر عضوك قوتى ومشارك فعاليتك مناظر اولان شدقده
بوسويه نك تعينه يارايان واسطه اولدىنى اكلاشلدى . بر دماغك
عقل قوتى تقدير ايچون يالكرز دماغك جهمى وتلافيقتك چوقانى
اوزرينه استاد اولونه ميه چنى بيلديرلى . قادينلر ارككلرى
اليه عىني معيشده بولونان يرلرده قادينلر وجوده قوتجه ارككلر
ايله مساوى بولونديقدن ، بونده صورت معيشتك تاثيرى آكلاشلدى .
تبعات علميه كوستر يوركه مباديده انسانلر آعاج قووقلرى
ومغار و بوقلرى اينجه يشادقلىرى ، بىانى ميورلر ، اكله صالح

آثارده مندرج ایسه ده، بوندن اوزون اوزادی به بحث مقاله مزك
جمعی مساعد دكلدر . انسانلرك تمدنی هر پرده عینی زمانده
وقوعه كه ديكندن حالايوكون وحشتك آشاغی و آزادها یوقاری
درجائنده وحشیلر بولونیور . فامیل ماترئل اصولی حالاموجود
بولونان لرل وارمش . غرب بربشیدر كه مالابارنا تیرلی تریات
مدینهده ایچه ایله لمش واورایه کییدن پورتکیزلر آنلرك بری
وبخیری تریات حربیه لرینه حیرتده قالمش اولدقلری حالد، فامیل
ماترئل اصولك اوراده جاری اولدیغی كورمشل . بو حال
مالابار نایرلنده ۱۷۶۶ سنه میلادیسه قدر دوام ایله مش .

انسان تمدن ایله دجه، پدر کندی اولادی تپانیدقدنصورا
محصول مساعینك تامایله آنلره انتقال ایلمسنى واولادینك کندی
نامی طاشیمسنى آرزوایله می طیبی اولدیغی کی، قادینه ده زوجك
نخاهنده بولوغمی و قازانچی زوجسیله اولادینه کتیروب برادر
برینه زوجك خانه ارککی اولماسنى ایستهمسنى طیبی ایدی .
انسانینه یاقیشیق الان برقا میلاده، آنجاق اوصورتله اوله بیلیر .
بوججهله فامیل ماترئل برینه فامیل پاترئل یعنی والد نامنه منسوب
فامیلار برینه پدرنامه منسوب فامیلار اصولی وضع اولوندی .
بور اقلاب اولدی . لکن هم ارککی ، همده قادیی نمون
ایدن بر اقلاب . . .

ازدواج قانونلریغی چنده «دفعه»، یونانیلرده «سقروب»
وسائر محملرده آنلركی مشاهیر وضع ایله مشلرده .

پایه نلک یعنی مشركك زمانلری بر قسم پایه نلرك یعنی بت .
پرستلرك افسانه لرندن اولان «تروپیتره» كه هپ فالقلاری حاوی
بر قوطی هدیه ایدوب ارضه كوندردیگی «پاندور» نامنده کی
ایلك قادیی ایلك ارکك دیدكلری «نئی مته» تزوج ایده رلك
غفلته قوطی آجه سیله بتون فالقلار دنیایه یاییلوب اینجده
یالکز امید قالماسی سوزلری دنیایه فساقلر کتیرن بر قادیی
اولماسی فکرینی ذهنلره سرپمش !

حضرت موسی كلدیکنده قادیی جمیع بشریه ده کی حقو
قك كافه سته صاحب بولغنه یوردی . صورت معیشتری ایجابی
تشكلات بدینه وقوتلری تدریجاً تدنی ایده رلك حجم وقونجه
ارککلردن فرقی بر حاله گلش، اعاشه وحمایه لری ارککلره
قالمش اولان قادیلر ارککلرك تحت حکمنده بولونیورلردی .
حضرت موسانك وفاتندن جوق صورا بعضی كسمه لر حضرت
آدم ایله حضرت حوانك جنتدن جقاریللری حقنده کی فقره یی
سویله رلك ارککلر طرفندن قادیلره قارشى بر کین و غرض
اویاندریمقه چالیشیوردی . حضرت موسی و حضرت عیسی
قادینه ظلمی امر انجه دكلری حالد، خریستیانلردن بر طاقلری،
حضرت عیسانك نوع بشرك كناهلری اوغرینه فدا سنه بر

تصرف مسئله سی میدانه کلنجه، ارکك کندیته مخصوص صلاحه
اولنجه، برده کندیته مخصوص قادینه مالک اولق ایستمش .
لکن اصول وعادتلری ایجابی عشرتی قادیلرندن هیچ بری
کندیته حصر ایده مزدی . بونك ایچون خارجدن قادیی قایمق
مسئله سی ظهور ایتدی . ارکك برخیلری و ترصدله سائر
عشرت قادیلرندن بری نهاده یالکز بولنجه، کیزلیدیکی ردن
بردنبره جقوب الله کی صوابایله قادیك باشه وورده رت سمسله تیر،
آندن صوكر اقادینك وجودینه شدتله وورور، زواللی قادیی قانلره
بولانیوردی . باینین اولارقی برده دوشونجه، هان قولندن یاقالا یوب
طاش، چالی دیغه یوب برلرده سوروكیله رلك کندی عشرته کتیریر
ایدی كه آرقا داشلری طرفندن كز یاده آلفیشالان شكار، بوقادین
آوی ایدی . ارکك، شكارچی ارچه آرقا داشلرینه ارکامن صوكر
کندیته حصر ایده بیلیر، آتی برمسكه قویوب تحت حکمنده
بولوندره بیلیردی .

قائلك بوموسى، جمعیلرك تكتروتوسى سیله، قائلك برندن
قادیی چله سی کیفیت کوجاشدیکندن، آرقق قائل ارککلردن
برقادییه صاحب اولق آرزوسنده بولونلر دیگر قبیله دن قیز
صانون آغنه باشلادی . كرك شكار، كرك اشتراصورتیه خارجدن
قیز آغنه «آکوفامی» دینیلیر . صوباسنه ویا یاراسنه كروهق
ارککلر، ایسته دكلری قدر قادیی آلا یوب و صانون آلب مسكنه
كوتوره رلك کندیته حصر ایده بیلمه سیله بولی غامی، یعنی تعدد
زوجات میدانه كلدی . عشرتك قادیلری خروسر بست اولدقلری
حالد، بواسارت صورتیه خارجدن عشرته کتیرن قادیلر
ارککلرك کسندی مالی عد اولوندیغندن، موقعلری مساوی
بولونمایوردی . عشرتلك برلرینه قیز صانق مسئله سی، عشرت
قادیلرینه برضریه اولدی . آنلرده اسارت دوشمكه باشلادیلر .
قادیینق آرقق برمال و متاع حکمنه کتیرلیدی . لکن خانه اشیا،
نارلا کی مال وملك صاحبی اولان ایلك بویوك قیز طیبی بوندن
مستنائیدی . بواکوفامی، ازدواج بکزه دیلیورسده، بونده
ازدواج قانونلری ارامق پك بهوده اولور . زیرا ارکك، کندیته
انحصارندن دوقوزآی صوكر اقادینك حامل قاله جنی چوجوقلرك
کندی اولادی اولدیغی بیلیورسده، اوچوجوقلر دخی فامیل
ماترئل قواعدینه نایبیدن قورتولماز! اچوجوقلر، بینه، و آنحکمنده
بولونان اسیر قادیك نامی طاشیر، و آنك فامیلیسه منسوب اولور .
عشرتلر آراسنده قریبده بو وجهله ظهور ایدر . ارکك
یت قیز قارده شک تالاسنى سورمكه «خانه سنى اداره یه و آنك
چوجوقلرینك پدری مقامنده بولغنه مجبور اولور، و آنك میرانی
قیز قارده سته و یاقیز قرده شک بویوك قیزیته قالیوردی . بوقامیل
ماترئل اوزرینه موضوع اصولك قواعد و موادى طبع اولمش

سیوطیك درسارنده حاضر بولونديني درسعام قاديئرلكعددی
ايكيوزده واريور . «امام سيوطي» درسعام «زينب» دن اجازتتا
مه آلديني كي، قادين درسعاماردن علوم عاليه ايجازتنامه
آلان يك چوق مشاهير علمای رجال واردر .

امويلرك زماننده قاديئرلر موقع اعتبارده ايدى . عباسيرلك
صوكلرينه طوهرى ايران حرف وعاداني ، ديديه وسفاهيتيه
برابر هراقه كيرمكه باشلاوب قاديئرلك حقوقلرى ده زياته
اوغراييلمه باشلادی . دولت عباسيه اقراضه دوغرو يوار-
لازيركن ظهور ايدن حكومات اترك اسلاميه ده قادين موقع
احترامده ايدى . اسلاميتي قبول ايدن توركلر عباسيرلك
صوكلرينده ايراندن كيمش بر طاقم عاده رفعت ايجمديلر .
توركلردنه يك بويوك مشاهير نسوان كلدی .

اولجه توركلرده قادين، ارلك كي جنديلك، جنكارولك
تعظيملرله يتشديرلديكندن ارلكله قاديئرلر صورت مبيشتارنده
فرق بولونماديئي مدتيجه، حجم وقوتيه فرمتز ايدى . بومثله
ايچون نشر اولوتان آثار علميه وقبه ده، حالا بوكون دنيانك
بعض طرفلارنده طرز مبيشتلرى عيني اولان مملكتلرده قاديئرله
ارلكك جسم وقوت جهتندن فرقى اولماديئي، او مملكت خلقتك
اسملرى تعداد اولونه رق يالزهدور . داهار برشي واركه، ارلك
صورت مبيشتي آلان بعض طرف قاديئرلرينك نشو ونمازلنده
فرق كورولمكه وتدريجا ارلكلر جسامنه كلكه باشلاديئي
شيمدى كوريلور . منطقجه قادين، جنس حيوانك بر نوعي
تشكيل ايدن نوع بشرك بر صنفيدر . صنف نسايه صنف جيل
ديمك منطقه صيفان بر تعبير دكلدر . زيرا، صنف ذكور كي
بوصفك كوزلى ده واردر « چيركيني ده ! جناب ييقميرك قادين
ارلكك نصف ديكرى اولديني بيان بو يورولرى لك صريح
حقيقتدر .

فالمير عليه

قاديئرلك قباحتي سبب اولديني اعتقاديله قاديئرلر تحقيقده يك
ايلرى به وارديلر . اكبر كليسايشي دن «رتولى ين : [قادين، سن
شيطانك قابيسى سين ؛ آغاجه ايلك دو قوتان ، قانون الهى به
ايلك عصيان ايدن سنين ؛ عيسانك مجبورييت مومنه سبب
سين ؛ دائما ماتم ايجنده بولوناق اسكى بوسى كيرك كوز-
كردن اشك ندامت آقده رق نوع بهررى غائب ايتدريديكندن
طولاني قباحتي اونويديرمه چاليشمق سنك بورجكدرك] ديه
يالزيوردى . «سنت امير وازه : [آدم حوانك بوزندن غيب ايتدى .
ارلكي خيلايه سوقي ايدن قادين اولديني ايچون قادين ارلكي
كدينه حاكم اوله رق قبول ايتمى لازمدر . ارلكك تكرار
قاديئرلك ضعفي شريته اوغرامامسى ايچون عدالت بوني ايجاب
ايدر] درميش . قاراتاج قونسلى طرفدن تعين اولونان اصول
وتنظام اوزره، قادين نه قدر عالم اولور ايسه اولسون درس
ويرمك ، وعظ ايله مك ، وافيتز ايتمكدن منع اولونمش . محرابه
ياقلاشمقندن ، مقدس قابيله دو قوتمكدن ، بئير ايتمكدن منع
ايديش ؛ قاديئرله حالتدن شكايته مساعده اولونمايوب ساده جه
اطاعت امر اولونمش . ماسون قونسلى قاديئرلرده بر روح
اولوب اولماديئي ومتفكرين نوعندن عدندن زياده حيوانلر
ايه تطييع مسئلهسى دوشونش . خرسقانلرده، قاديئرلك ماله
صاحب اولاماق، وصايت تحتنده بولونمق درجه سنده حقوق
بشيره دن محروميتي عصرجه دوام ايتدى . قاديئرلك حقوقندن
بخت اولونمق كيفيتي فرانسه اختلالى زماننده باشلامش .
لكن، انسانيتيه خدمت مقصديه قاديئرلك حقوقندن بخت ايدن
حفتناس ارلكلر ايله برابر قاديئرلر حالا اوغراشيورلر !!

اسلاميتك ظهورندن اول عرب پايه نلرنده يعنى مشركلرده
قادين بر مال ومناغ دركه سنده ايدى ؛ براراك ايتديكي تدر
قادين تزوج ايديه ييليردى . قادين اوبونك ميراثه داخل اولمق
دكل، بعض محللرده كنديسي زوجنك ورهسه ميراث قاليير بر
حاله ايدى ؛ اسلاميت قاديئرلر نصف حصه ايله ميراثه ادخال
ايتدى . تعدد زوجاني درده تحديد ايتدى . قاديئرلر كندى
احوال وحركانندن مشول قيدي . وصايت وماله تصرف
حقى ويردى . تجارتده كي كاريله زوجنك ال اوزاتماسنه مساعده
ايجمدي .

جناب ييقميرارلكلره : « سزلك قاديئرلر اوزرنده حقوقكز
وارسه ، آنلرده سزلك اوزركرده حقوقلرى واردر » ديدى .
تحصيل علومك ارلكه قاديئرله فرض اولديني بيان بو يوردى .
احكام اسلاميه نك بو احسان ومساعدا تندن اسلامده قاديئرلر
اوندرتري ايله ديكرله، بونك مختصراً اولسون آكلا تيلمه سى يك
اوزون سوردر . شو قدر اولسون سويله يمكه، يالكلز اهم